

## Аналіз питомого товарообігу

Товар	Середній залишок запасу, грн	Обсяг продажу, грн	Оборотність (місяць)	Вантажна площа, м <sup>2</sup>	Питомий товарообіг, грн. / м <sup>2</sup>
Запасні частини	19 190	30 300	0,6	1,5	20 200
Двигуни	18 663	5 250	3,6	0,8	6 563
Шини	63 581	21 950	2,9	2,5	8 780
Автомобільні масла	10 920	2 400	4,6	0,7	3 429
Акcesуари для авто	182 008	111 490	0,6	12,5	8 919
<b>Загалом</b>	<b>294 362</b>	<b>171 390</b>	<b>1,7</b>	<b>18</b>	<b>9 522</b>

Аналіз свідчить, що Шини хоча і мають погані показники оборотності (2,9) проте питомий товарообіг (8780) за ними буде близький до загального значення питомого товарообігу (9522). Двигуни та Автомобільні масла мають погані показники як оборотності, так і питомого товарообігу. Акcesуари для авто та Запасні частини — мають високі значення оборотності та питомого товарообігу.

І наостанок, немає чіткого нормативу — яке значення питомого товарообігу буде найкращім. Існують деякі узагальнення, наприклад, що для торговельних підприємств нормальним значення питомого товарообігу вважають 1 500-3 000 грн. на місяць з 1 м<sup>2</sup> торговельної площі. Проте це дуже загальне значення. Необхідно не намагатися застандартизувати діяльність, а намагатися побачити її у різних площинах, співвідношеннях, динаміці.

Оборотність, індекс доходності та питомий товарообіг є вагомими інформативними показниками. Втім необхідно також усвідомлювати, що продукція, яка навіть має пречудові показники валової рентабельності, може не мати такі ж високі значення при розрахунку скорегованої рентабельності. Остання в свою чергу залежить від величини витрат на зберігання продукції на складі. Тому винайдення точки оптимуму в об'ємно-вартісних одиницях і є управлінням запасами на підприємстві.

## Література

1. Бузукова Е. А. «Закупки и поставщики. Курс управления ассортиментом в рознице» / Под ред. С. Сысоевой. — СПб.: Питер, 2009. — 432с.: ил. — (Серия «розничная торговля»).
2. Дж. Шрайбфедер «Эффективное управление запасами; Пер. с англ. — 2-е изд. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. — 304 с.
3. Гун А., Гурьев Д «Комплексный анализ товарного ассортимента» — 2008. — <http://free-consulters.ru>
4. Stock R. James, Lambert M. Douglas. Strategic Logistic Management. McGraw-Hill. — Irwin, 2001. p. 502

УДК 338

## ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЯК КРИТЕРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ПОВСЯКДЕННОГО ПОПИТУ

Кандидат економічних наук Горбенко О.В.,  
Сопоцько О.Ю.

*В даній статті проаналізовано національні (державні) статистичні класифікації (класифікатори). Детально розглянуто Класифікацію індивідуального споживання за цілями. Вивчено можливість віднесення переліку продуктів харчування та безалкогольних напоїв перерахованих у Класифікації індивідуального споживання за цілями, на підставі витрат населення на товари та послуги з метою задоволення споживчих потреб до поняття «продукти харчування повсякденного попиту».*

*This article examines the national (state) statistical classification (classifiers). Classification of individual consumption purposes is considered in details. The list of food and soft drinks listed in the Classification of Individual Consumption by objectives, based on spending on goods and services to meet consumer needs classified to the concept of «food everyday.»*

**Постановка проблеми.** Об'єктом дослідження цієї роботи є національні (державні) статистичні класифікації (класифікатори).

Предметом дослідження є визначення переліку продуктів харчування та безалкогольних напоїв, які відносяться до загальних споживчих витрат домогосподарств.

Метою дослідження є:

- проаналізувати національні (державні) статистичні класифікації (класифікатори), які використовуються для групування та кодування інформації про об'єкти та явища.
- визначити перелік продуктів харчування та безалкогольних напоїв, які можна віднести до поняття продукти харчування повсякденного попиту.

**Виклад основних результатів дослідження.** Національні (державні) статистичні класифікації (класифікатори) призначені для групування та систематизації інформації про поняття, об'єкти, явища, тощо в стандартний формат, що допомагає визначити їх подібність.

Відповідно до положень чинного законодавства, національні класифікатори прирівнюються до національних стандартів України, які, в свою чергу, ототожнюються з державними стандартами України, що прийняті центральним органом виконавчої влади з питань стандартизації та мають бути доступними для широкого кола користувачів. Таким чином, державні класифікатори одночасно є національними класифікаторами.

Термін «класифікація» теж застосовується неоднозначно. Наприклад, в міжнародній статистичній практиці класифікацією прийнято називати вичерпний і структурований набір описаних категорій, які найчастіше представлені у вигляді ієрархії за допомогою цифрових та літерних кодів (Стандартні статистичні класифікації: основні принципи. — Статистична комісія ООН (30-та сесія), 1999) [7].

В національному законодавстві розрізняють поняття «класифікація» та «класифікатор». У цьому контексті класифікатор — це документ, в якому відповідно до прийнятих ознак класифікації та методів кодування об'єкти класифікації розподілені на угруповання і цим угрупованням та об'єктам класифікації надано коди [2].

Класифікація — це розподілення множини об'єктів на підмножини на підставі їх схожості чи несхожості [3].

В той же час, у вітчизняній статистичній науці класифікатори та класифікації (або номенклатури) розрізняють залежно від того, що класифікується: об'єкт чи явище. Класифікатором є систематизований перелік об'єктів (продукції, адміністративно-територіальних одиниць тощо), кожному з яких надано певний код. Відповідно, класифікацією є систематизований перелік явищ, (наприклад, видів економічної діяльності), кожному з яких надано певний код [1].

Отже, в національній статистичній практиці документ, який використовується для групування та кодування інформації про об'єкти та явища, може бути як класифікатором, так і класифікацією.

У міжнародній статистичній практиці основні статистичні класифікації видів економічної діяльності, продукції та товарів поєднані у взаємопов'язану систему. В Україні систему національних класифікацій розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 04.05.1993 р. № 326 «Про Концепцію побудови національної статистики України та Державну програму переходу на міжнародну систему обліку і статистики». З огляду на це, для забезпечення можливості порівняння статистичних даних, при створенні основних національних статистичних класифікацій видів економічної діяльності, продукції, товарів у якості базових були використані похідні європейські класифікації у незмінному вигляді, а деталізація (деагрегація), що враховує національні особливості, здійснена на нижчих рівнях класифікації. Такий підхід забезпечив єдину інтерпретацію національних класифікацій з міжнародними, стандартизацію термінів, визначень, пояснень.

Варто також зауважити, що система національних статистичних класифікацій не є статичною, незмінною структурою і потребує постійного супроводження та удосконалення. Зміни у чинному законодавстві, перегляд міжнародних модельних статистичних класифікацій, виникнення нових потреб у вивченні певних об'єктів та явищ потребують внесення відповідних змін до класифікацій.

Нижче наведено перелік національних (державних) статистичних класифікацій (класифікаторів): Класифікація видів економічної діяльності, Класифікація організаційно-правових форм господарювання, Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України, Класифікація органів державного управління, Класифікація країн світу, Класифікація валют, Класифікація інституційних секторів економ-

іки України, Класифікація індивідуального споживання за цілями, Центральна статистична класифікація продукції за видами економічної діяльності, Державний класифікатор продукції та послуг, Номенклатура продукції промисловості, Державний класифікатор будівель та споруд, Номенклатура продукції будівництва, Класифікатор відходів, Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності, Класифікатор професій, Класифікатор науково-технічної діяльності, Класифікатор системи позначень одиниць вимірювання та обліку.

**Класифікація індивідуального споживання за цілями.** Класифікацію індивідуального споживання за цілями (КІСЦ) прийнято та надано чинності наказом Держкомстату від 29.12.2007 № 480. КІСЦ є однією з функціональних класифікацій системи національних рахунків СНР'93. КІСЦ гармонізована з модельною Класифікацією індивідуального споживання за цілями Європейського Союзу — Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP-HBS), 2003, і розроблена з метою гармонізації з основними статистичними класифікаціями Європейського Союзу для застосування в національній статистичній практиці.

КІСЦ призначена для застосування в обстеженні умов життя домогосподарств, розрахунку індексу споживчих цін, розрахунку кінцевих споживчих витрат інституційного сектору домашніх господарств згідно з методологією системи національних рахунків (СНР), зокрема, міжнародних зіставлень валового внутрішнього продукту (ВВП) за категоріями витрат.

Для створення національної класифікації, відповідно до рекомендацій Євростату, було використано європейську класифікацію COICOP-HBS-2003 у незмінному вигляді. З метою адаптації європейської класифікації до національних особливостей споживання був використаний кодифікатор товарів та послуг, який є складовою частиною програми обстеження умов життя домогосподарств. КІСЦ забезпечує зіставлення національних статистичних даних, зокрема даних щодо кінцевих споживчих витрат сектору домашніх господарств з відповідними даними країн Європейського Союзу та статистичних служб решти країн світу.

Підставою для змін є відповідні зміни у базовій міжнародній статистичній класифікації COICOP-HBS або обґрунтована потреба у внесенні змін на національному рівні у зв'язку із появою нових товарів і послуг у структурі споживання населення.

В КІСЦ надано визначення таким термінам як споживання, споживчі товари (послуги), товари короткострокового користування.

Споживання — це процес, при якому товари або послуги використовуються споживачами для задоволення власних потреб та бажань. Споживання вимірюється, виходячи з вартості товарів та послуг, використаних повністю або частково за певний період часу, чи з вартості товарів та послуг, куплених або придбаних будь-яким іншим шляхом для цілей споживання.

Споживчі товари (послуги) — товари (послуги), що використовуються населенням для особистого або загальносімейного споживання. У КІСЦ витрати домогосподарств згруповано за цілями споживання, а саме: на товари короткострокового користування, товари довгострокового користування, товари середньострокового користування та послуги.

Товари короткострокового користування — це товари одноразового використання. До товарів короткострокового користування, в першу чергу, належать продукти харчування та напої, фармацевтична продукція, товари для підтримки чистоти — мило, пральний порошок, а також інші побутові товари — фільтри, паперові скатертини, серветки, кухонні рушники тощо. Крім того, у КІСЦ до товарів короткострокового користування віднесені мазут, вугілля тощо, які можуть зберігатися нескінченно довго й у фізичному розумінні є товарами довгострокового зберігання, але для цілей споживання можуть бути використані тільки один раз.

Об'єктами КІСЦ є витрати населення на товари та послуги з метою задоволення споживчих потреб.

Дванадцять розділів КІСЦ показують витрати на кінцеве споживання домогосподарств і деталізовані у 47 групах, 115 класах та 197 категоріях. Категорії КІСЦ деталізовано позиціями Номенклатури споживчих товарів та послуг для обстеження умов життя домогосподарств.

При розробленні національного рівня КІСЦ забезпечена зіставність позицій Номенклатури споживчих товарів та послуг для обстеження умов життя домогосподарств із позиціями Статистичної класифікації продукції, затвердженої наказом Держкомстату від 26.12.2006р. № 630, яка, в свою чергу, гармонізована з Класифікацією продукції за видами економічної діяльності Європейського Союзу (Statistical Classification of Products according to their Activities of the European Community — CPA, 2002).

В Таблиці 1 представлена структура Класифікації індивідуального споживання за цілями.

Таблиця 1

*Структура Класифікації індивідуального споживання за цілями [4]*

№ розділу	Назва розділу	Кількість		
		груп	класів	категорій
		XX.X	XX.X.X	XX.X.X.X
01	Продукти харчування та безалкогольні напої	2	11	62
02	Алкогольні напої, тютюнові вироби та наркотики	3	5	8
03	Одяг і взуття	2	6	10
04	Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	5	15	16
05	Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	6	12	23
06	Охорона здоров'я	3	7	9
07	Транспорт	3	14	15
08	Зв'язок	3	3	3
09	Відпочинок і культура	6	21	27
10	Освіта	5	5	5
11	Ресторани та готелі	2	3	4
12	Різні товари та послуги	7	13	15
Усього		47	115	197

Класи групуються за типами товарів або послуг і позначаються відповідними літерами:

ND (К) — товари короткострокового користування

D (Д) — товари довгострокового користування

SD (С) — товари середньострокового користування

S (П) — послуги

Категорії товарів і послуг у класах КІСЦ однозначно розподіляються співвідносно з тією або іншою метою їх придбання. Деякі класи КІСЦ містять одночасно товари та послуги, товари короткострокового користування і товари середньострокового користування або товари середньострокового і довгострокового користування. В КІСЦ такі класи позначаються літерами відповідно до домінуючої категорії товару або послуги.

В Таблиці 2 представлено перелік продуктів харчування та безалкогольних напоїв, які належать до загальних споживчих витрат домогосподарств відповідно до Класифікації індивідуального споживання за цілями.

**Висновки.** Національні класифікатори прирівнюються до національних стандартів України, які, в свою чергу, ототожнюються з державними стандартами України.

Об'єктами Класифікації індивідуального споживання за цілями є витрати населення на товари та послуги з метою задоволення споживчих потреб.

Отже, наданий перелік продуктів харчування та безалкогольних напоїв на державному рівні віднесено до загальних споживчих витрат домогосподарств та до товарів короткострокового споживання, які можуть бути використані тільки один раз.

Таким чином, визначений перелік продуктів харчування та безалкогольних напоїв перерахованих у Класифікації індивідуального споживання за цілями, на підставі витрат населення на товари та послуги з метою задоволення споживчих потреб можна віднести до поняття «продукти харчування повсякденного попиту».

### Література

1. Парфенцева Н. — Міжнародні статистичні класифікації в Україні: впровадження й використання. Навчальний посібник. — К.: Основи, 2000. -351 с.
2. ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.

Перелік продуктів харчування та безалкогольних напоїв, які належать до загальних споживчих витрат домогосподарств (Витяг із Класифікації індивідуального споживання за цілями)[4]

Код	Назва
<b>00</b>	<b>Загальні споживчі витрати</b>
<b>01</b>	<b>ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ ТА БЕЗАЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ</b>
<b>01.1</b>	<b>Продукти харчування</b>
	У цій групі класифікуються продукти харчування, які зазвичай купують для споживання вдома. <i>Ця група не включає:</i> - харчові продукти, які споживаються в готелях, ресторанах, кафе, барах та інших закладах ресторанного господарства (11.1.1) - готові страви "на винос", продукти від постачальників готової їжі навіть якщо вони доставлені для споживання вдома (11.1.1) - корм для домашніх тварин-улюбленців, включаючи спеціальні консерви (09.3.4)
<b>01.1.1</b>	<b>Хліб і хлібопродукти (ND)</b>
<b>01.1.1.1</b>	<b>Рис</b>
	- рис (крупя рисові) усіх видів, включаючи рис, приготовлений з м'ясом, рибою, морепродуктами чи овочами (d = kilo)
<b>01.1.1.2</b>	<b>Хліб</b>
	- хліб та інші хлібобулочні вироби: хрусткі хлібці, сухарі, підсмажений хліб, галети, тости (d = kilo)
<b>01.1.1.3</b>	<b>Макаронні вироби</b>
	- макаронні вироби всіх видів, включаючи макаронні вироби з начинкою із м'яса, риби, рибопродуктів, сиру чи овочів (d = kilo)
<b>01.1.1.4</b>	<b>Кондитерські вироби з борошна</b>
	- торти, пироги з начинкою з фруктів, ягід, пироги із заварним кремом, солодкі пиріжки, пряники, вафлі, здоба, тістечка, а також піца
<b>01.1.1.5</b>	<b>Інші продукти</b>
	- кукурудза, пшениця, ячмінь, овес, жито та інші зернові у вигляді борошна чи готової страви - інші продукти: солод, солодове борошно, солодовий екстракт, картопляний крохмаль, тапіока, саго, інший крохмаль, круп'яні вироби (кукурудзяні, вівсяні пластівці тощо), а також дієтичні продукти та кулінарні інгредієнти на основі борошна, крохмалю чи солодового екстракту
	<i>Цей клас включає:</i> кускус і подібні борошняні вироби, виготовлені з м'ясом, рибою, морепродуктами чи овочами (01.1.1.5); суміші та тісто для приготування хлібобулочних чи кондитерських виробів (01.1.1.5) <i>Цей клас не включає:</i> пироги з м'ясом (01.1.2); пироги з рибою (01.1.3); солодку кукурудзу (01.1.7)
<b>01.1.2</b>	<b>М'ясо та м'ясопродукти (ND)</b>
<b>01.1.2.1</b>	<b>Свіжа, охолоджена, заморожена яловичина і телятина</b>
	- м'ясо яловичини та телятини - натуральні напівфабрикати з яловичини та телятини, набори для супів та рагу (d = kilo)
<b>01.1.2.2</b>	<b>Свіжа, охолоджена, заморожена свинина</b>
	- м'ясо свинини - натуральні напівфабрикати із свинини, набори для супів та рагу (d = kilo)
<b>01.1.2.3</b>	<b>Свіжа, охолоджена, заморожена баранина і козлятина</b>
<b>01.1.2.4</b>	<b>Свіже, охолоджене, заморожене м'ясо свійської птиці</b>
	- тушки курей, качок, гусей, індичок, цесарок тощо - окремі порційні частини та натуральні напівфабрикати з м'яса птиці (d = kilo)
<b>01.1.2.5</b>	<b>Сушене, солоне, копчене м'ясо та їстівні субпродукти</b>
	- ковбаси, саламі, бекон, шинка тощо - субпродукти яловичі, свинячі, пташині (серце, печінка, язик, шийки тощо) (d = kilo)
<b>01.1.2.6</b>	<b>Інші консервовані та перероблені види м'яса та продукти з нього</b>
	- консервоване м'ясо, м'ясні екстракти, м'ясні соуси, пироги з м'ясом тощо - м'ясний фарш, голубці, паштети, холодці тощо (d = kilo)
<b>01.1.2.7</b>	<b>Інші види свіжого, охолодженого, замороженого їстівного м'яса</b>
	- м'ясо зайців, кроликів, дичина (антилоп, оленя, кабана, фазана, куріпки, рябчика, голуба, перепелиці тощо) - м'ясо коней, мулів, віслоків, верблюдів тощо (d = kilo)
	<i>Цей клас включає:</i> м'ясо і їстівні субпродукти морських ссавців (тюленів, моржів, китів тощо (01.1.2.7), та екзотичних тварин (кенгуру, страусів, крокодилів тощо), тварин і домашньої птиці, придбаних у живому вигляді для споживання у якості продуктів харчування <i>Цей клас не включає:</i> борошняні вироби з м'яса (01.1.1); жаб, сухопутних і морських равликів (01.1.3); супи з вмістом м'яса (01.1.9); сало та інші їстівні тваринні жири (01.1.5)
<b>01.1.3</b>	<b>Риба та продукти з риби (ND)</b>
<b>01.1.3.1</b>	<b>Свіжа, охолоджена та заморожена риба</b>
	- риба прісноводна, морська, філе риби тощо (d = kilo)
<b>01.1.3.2</b>	<b>Свіжі, охолоджені та заморожені морепродукти</b>
	- ракоподібні (включаючи краби, моллюски), сухопутні і морські равлики, жаби тощо (d = kilo)

Код	Назва
<b>01.1.3.3</b>	<b>Сушена, копчена, солена риба та морепродукти</b>
	- риба сушена, в'ялена - оселедці, кільки, мойва, скумбрія, горбуша, ставрида та інші види риби солоною чи копченою (d = kilo) - морепродукти сушені, солоні чи в розсолі
<b>01.1.3.4</b>	<b>Інші консервовані чи перероблені види риби та морепродуктів і продукти з них</b>
	- консервована риба і морепродукти - молоки, ікра чорна, червона та інші види ікри - рибні напівфабрикати, рибний фарш - риба смажена, ковбаси, паштети, пиріжки з рибою та інші страви з рибою (d = kilo)
<i>Цей клас включає:</i> рибу і морепродукти, куплені живими для споживання в якості продуктів харчування <i>Цей клас не включає:</i> вироби з борошна з вмістом риби (01.1.1); рибні супи (01.1.9)	
<b>01.1.4</b>	<b>Молоко, сир та яйця (ND)</b>
<b>01.1.4.1</b>	<b>Молоко</b>
	- сире, пастеризоване чи стерилізоване з вмістом жиру 1,5% і більше (d = litre)
<b>01.1.4.2</b>	<b>Молоко з низьким вмістом жиру</b>
	- сире, пастеризоване чи стерилізоване з вмістом жиру до 1,5 % (d = litre)
<b>01.1.4.3</b>	<b>Консервоване молоко</b>
	- молоко концентроване, згущене чи сухе (d = kilo)
<b>01.1.4.4</b>	<b>Кисломолочна продукція</b>
	- кефір, ряжанка, йогурт, сироватка, кисле молоко й інша кисломолочна продукція (d = kilo)
<b>01.1.4.5</b>	<b>Сир і м'який сир (творог)</b>
	- творог жирний, знежирений - сири плавлені, тверді, ковбасні - сирки та сиркова маса (d = kilo)
<b>01.1.4.6</b>	<b>Інші молочні продукти</b>
	- сметана, вершки, десерти на молочній основі, напої на молочній основі та інші продукти на молочній основі (d = kilo)
<b>01.1.4.7</b>	<b>Яйця</b>
	- яйця домашньої птиці, яєчний порошок та інші продукти, повністю виготовлені з яєць (d = unit)
<i>Цей клас включає:</i> молоко, сметану,вершки та йогурт із вмістом цукру, какао, фруктів або ароматизаторів; молочні продукти, які не вміщують молоко, наприклад, соєве молоко <i>Цей клас не включає:</i> масло і маслопродукти(01.1.5)	
<b>01.1.5</b>	<b>Олія та жири (ND)</b>
<b>01.1.5.1</b>	<b>Масло</b>
	- вершкове масло, включаючи топлене - масло з наповнювачами (з кавою, какао, цикорієм, креветкове, ікорне, оселедцеве й інше) - суміші жирові (спреди), частка молочного жиру в яких становить не менше 25%. (d = kilo)
<b>01.1.5.2</b>	<b>Маргарин та інші рослинні жири</b>
	- маргарин столовий, молочний, вершковий, включаючи "дієтичний" маргарин і горіхове масло (d = kilo)
<b>01.1.5.3</b>	<b>Оливкова олія (d = litre)</b>
<b>01.1.5.4</b>	<b>Їстівна олія (окрім оливкової)</b>
	- кукурудзяна, соняшникова, бавовняна, соєва, арахісова; олія з волоського горіха тощо (d = litre)
<b>01.1.5.5</b>	<b>Інші їстівні тваринні жири</b>
	- сало (шпик) - жири тваринні харчові топлени чи сирі (d = kilo)
<i>Цей клас не включає:</i> риб'ячий жир (06.1.1)	
<b>01.1.6</b>	<b>Фрукти (ND)</b>
<b>01.1.6.1</b>	<b>Цитрусові (свіжі, охолоджені)</b>
	- апельсини, лимони, мандарини, грейпфрути тощо (d = kilo)
<b>01.1.6.2</b>	<b>Банани (свіжі, охолоджені) (d = kilo)</b>
<b>01.1.6.3</b>	<b>Яблука (свіжі, охолоджені) (d = kilo)</b>
<b>01.1.6.4</b>	<b>Груші (свіжі, охолоджені) (d = kilo)</b>
<b>01.1.6.5</b>	<b>Кісточкові (свіжі, охолоджені)</b>
	- абрикоси, сливи, персики, авокадо, вишні тощо (d = kilo)
<b>01.1.6.6</b>	<b>Ягоди (свіжі, охолоджені, морожені)</b>
	- виноград, суниця і полуниця тощо - малина, смородина, агрус, глід, журавлина, барбарис, калина, обліпіха, шовковиця (d = kilo)
<b>01.1.6.7</b>	<b>Інші види свіжих, охолоджених, заморожених фруктів</b>
	- інші види тропічних фруктів, диня, кавун тощо (d = kilo)
<b>01.1.6.8</b>	<b>Сухофрукти</b>
	- сухофрукти, включаючи фруктову цедру, фруктові зерна, горіхи (волоський, фундук, кедрові, фісташки, арахіс тощо) та їстівне насіння (d = kilo)

Код	Назва
01.1.6.9	<b>Консервовані фрукти та продукти на фруктовій основі</b> - дієтичні напівфабрикати та кулінарні інгредієнти, вироблені винятково з фруктів - фруктові-ягідні консерви; - кавуни та інші фрукти солоні тощо (d = kilo)
<i>Цей клас не включає:</i> овочі, вирощені як плоди: помідори, огірки та баклажани тощо (01.1.7); джеми, мармелад, компоти, желе, фруктові поре і пасти (01.1.8); частини рослин, консервовані в цукрі (01.1.8); фруктові соки (01.2.2); фруктові концентрати та сиропи для приготування їжі (01.1.9) чи напоїв (01.2.2)	
01.1.7.	<b>Овочі (ND)</b>
01.1.7.1	<b>Листяні та стеблові овочі (свіжі, охолоджені, заморожені)</b> - салат-латук, цикорій, цикорій-ендивій, селера (крім селери коренеплідної), крес-салат, шпинат, петрушка, фенхель (солодкий кріп) тощо
01.1.7.2	<b>Капуста (свіжа, охолоджена, заморожена)</b> - брокколі, цвітна капуста тощо (d = kilo)
01.1.7.3	<b>Овочі, вирощені з їхнього насіння (свіжі, охолоджені, заморожені)</b> - огірки, помідори, баклажани, кабачки, солодка кукурудза, бобові, солодкий перець, гарбузи тощо (d = kilo)
01.1.7.4	<b>Коренеплоди, цибуля та гриби (свіжі, охолоджені, заморожені)</b> - морква, буряк, редис, ріпа, топінамбур, цибуля, цибуля порей, пастернак, спаржа, артишоки, гриби культивовані та дикорослі тощо (d = kilo)
01.1.7.5	<b>Сушені овочі та гриби (d = kilo)</b> - гриби сушені, морква, цибуля, інші сушені овочі (d = kilo)
01.1.7.6	<b>Консервовані та перероблені овочі</b> - продукти на овочевій основі, дієтичні напівфабрикати та кулінарні інгредієнти на суто овочевій основі (d = kilo)
01.1.7.7	<b>Картопля</b> - картопля свіжа, заморожена, консервована (d = kilo)
01.1.7.8	<b>Продукти з картоплі</b> - маніок, солодка картопля з вмістом крохмалю - борошно, готові блюда, пластівці, поре, чіпси та хлібці, включаючи заморожені напівфабрикати, такі як смажена картопля (d = kilo)
<i>Цей клас включає:</i> морський фенхель (солодкий кріп) та інші їстівні морські водорості, інші їстівні гриби <i>Цей клас не включає:</i> картопляний крохмаль, тапіоку, саго та інший крохмаль 01.1.1); супи, бульйони й концентрати (01.1.9); імбир, червоний (стручковий) перець та інші прянощі та приправи, кулінарні трави (петрушка, розмарин, чабрець тощо) (01.1.9); овочеві соки (01.2.2)	
01.1.8	<b>Цукор, джем, мед, шоколад та кондитерські вироби (ND)</b>
01.1.8.1	<b>Цукор і штучні замінники цукру</b> - тростинний чи буряковий цукор, нерафінований чи рафінований, у вигляді пудри, кристалів чи у брусочках (d = kilo)
01.1.8.2	<b>Джеми, повидло, мед</b> - включаючи компоти, желе, фруктові поре й пасти, натуральний і штучний мед (d = kilo)
01.1.8.3	<b>Шоколад</b> - у брусках чи плитках (d = kilo)
01.1.8.4	<b>Кондитерські вироби з цукру</b> - жувальна гумка, цукерки, іриски, пастилки, халва, зефір, цукерки соєві та інші
01.1.8.5	<b>Харчовий лід і морозиво</b> - включаючи фруктове морозиво, торти з морозива (d = litre)
01.1.8.6	<b>Інші продукти з цукру</b> - сиропи і патока, включаючи частини рослин, консервовані в цукрі - харчові продукти на основі какао і десерти на основі какао
<i>Цей клас включає:</i> штучні замінники цукру (фруктоза, глюкоза тощо) (01.1.8.1) <i>Цей клас не включає:</i> какао-порошок і порошковий шоколад (01.2.1); сиропи для приготування напоїв (01.2.2)	
01.1.9	<b>Інші продукти харчування (ND)</b>
01.1.9.1	<b>Соуси, приправи</b> - приправи, гірчиця, майонез, кетчуп, соєвий соус тощо, оцет
01.1.9.2	<b>Сіль, прянощі та кулінарні трави</b> - сухі кулінарні трави (петрушка, розмарин, чабрець тощо) - сіль, прянощі, (імбир, стручковий (червоний) перець), тощо
01.1.9.3	<b>Бакалійні товари, десерти, супи</b> - гомогенізоване дитяче харчування та дієтичні страви незалежно від складу - готові порошки для випікання (пекарські порошки), кулінарні дріжджі, напівфабрикати для приготування десертів, супів, бульйони, концентрати тощо
01.1.9.4	<b>Інші харчові продукти</b> - сода харчова, барвники харчові, желатин, мак, лимонна кислота й інші харчові продукти
<i>Цей клас не включає:</i> десерти на молочній основі (01.1.4); соєве молоко (01.1.4); штучні замінники цукру та десертні страви на основі какао (01.1.8)	
01.2	<b>Безалкогольні напої</b> <i>Ця група включає</i> безалкогольні напої, які зазвичай купують для споживання вдома, крім безалкогольних напоїв, які споживаються у готелях, ресторанах, кафе, барах інших закладів ресторанного господарства (11.1.1)

Код	Назва
01.2.1	<b>Кава, чай і какао (ND)</b>
01.2.1.1	<b>Кава</b> - з кофеїном чи без нього, смажена або мелена, включаючи розчинну каву, кавові екстракти і есенції, а також замітники кави (d = kilo)
01.2.1.2	<b>Чай</b> - чорний, зелений, фруктовий - мате та інші рослинні продукти для приготування настоїв - трав'яні чаї (d = kilo)
01.2.1.3	<b>Какао та порошковий шоколад</b> - какао з цукром чи без нього (d = kilo)
<i>Цей клас включає:</i> препарати для виготовлення напоїв із вмістом какао, молока, солоду тощо; замітники кави та чаю; кавові та чайні екстракти й есенції	
01.2.2	<b>Мінеральні води, безалкогольні напої, фруктові та овочеві соки (ND)</b>
01.2.2.1	<b>Мінеральні та джерельні води</b> - мінеральна, столова та питна вода (d = litre)
01.2.2.2	<b>Безалкогольні напої</b> - содова вода, лимонади, кола, квас та екстракти квасу (d = litre)
01.2.2.3	<b>Фруктові соки</b> - соки фруктово-ягідні - сиропи та концентрати для приготування напоїв (d = litre)
01.2.2.4	<b>Овочеві соки</b> - соки з овочів, томатний, гарбузовий сік тощо (d = litre)
<i>Цей клас включає:</i> усі види питної води, що продається у тарі <i>Цей клас не включає:</i> безалкогольні спирти, лікери тощо (02.1.1); безалкогольне вино, сидр тощо (02.1.2), безалкогольне пиво (02.1.3)	

3. ДСТУ 1.10:2005 Національна стандартизація. Правила розроблення, побудови, викладання, оформлення, ведення національних класифікаторів. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.

4. Класифікація індивідуального споживання за цілями. наказом Держкомстату від 29.12.2007 р. № 480. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/work/klass200n.htm>.

5. ДСТУ 1.10:2005. Правила розроблення, побудови, викладання, оформлення, ведення національних класифікаторів. — К.: Держспоживстандарт України, 2006. — с. 2.

6. Перелік державних та національних статистичних класифікацій. [Електронний ресурс]: Держ. ком. статистики України; ред. О.Г. Осауленко (Статистична методологія /Класифікації). Режим доступу: [/http://www.ukrstat.gov.ua/work/klass200n.htm](http://www.ukrstat.gov.ua/work/klass200n.htm).

7. Стандартні статистичні класифікації: основні принципи. — Статистична комісія ООН (30-та сесія), 1999 Статистичний відділ ООН [Електронний ресурс]. — Режим доступу :<http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=17&Lg=1>.

УДК 338.47:656

## ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Гордієнко В.В.

*В статті розглянуто ключові елементи моделі оцінювання інвестиційної привабливості сучасних українських автотранспортних підприємств та обґрунтовано доцільність використання поданої інтегральної оцінки інвестиційної привабливості.*

*The key elements of the investment attractiveness estimation model of Ukrainian automobile enterprise are detected, the expediency of integrated assessment usage of investment attractiveness for solutions in the formation of automobile enterprise investment strategy is substantiated.*

**Постановка проблеми.** Розташування України на перетині важливих міжнародних транспортних коридорів істотно підвищує роль транспортної складової у розбудові сучасної національної економіки та відкриває значні перспективи для розвитку національних автотранспортних підприємств. При цьому